

Nummer 22 | 15. November 1910 | 59. Aargang

Mormonernes Opfattelse af Arbejderspørgsmaalet.

Tale af Apostel Charles W. Penrose i det store Tabernakel i Salt Lake City, Søndag den 28. August 1910.

(Fortsat fra Side 327.)

Ingen Mand bør tvinges ind i noget Selskab eller Forbund, som han ikke ønsker at slutte sig til, ligesaa lidt som han bør tvinges ud af sit Arbejde, fordi han har et andet Syn paa Tingene end hans Arbejdsfæller. Vi tro paa Frihed til at arbejde; i det Mindste er det min Tro, og jeg veed, at Majoriteten af dette Folk, kaldet Sidste-Dages Hellige, tror det samme. Mange forskjellige sofistiske Argumenter ere blevne fremsatte til Forsvar for Fagforeningers og Arbejderforbunds Forretningsmaade, men ingen af dem har kunnet staa sin Prøve overfor en forstandig Overvejelse. Der er endnu ikke fremsat nogen fornuftig Grund, hvorfor en Mand skal tvinges til at forene sig med et Selskab eller en Organisation, som han ikke ønsker at tilhøre, og hvorfor han netop derfor skal kastes ud af sit Arbejde. Det er dette, som mange blandt os, ja Størstedelen af vort Folk, sætte sig imod, fordi de ikke kunne sanktionere det. Vi ønske, at Friheden skal raade — Frihed i Tanke, Frihed i Tale og i Handling, saa at Ingens Ret tilsidesættes. Der bør Grændselinien sættes. Naar derfor Mænd forene sig for at opnaa Fordele, men samtidig gribe ind i Andres Rettigheder, da paastaa vi, at de overskride de retmæssige Grændser og fortjene ikke rettænkende og hæderlige Medborgeres Bifald. Heri er det, at mange af vore Arbejderforbundsfæller have begaaet de største Misgreb.

Men der benyttes ogsaa andre Maader. For Expl: Dersom Arbejdere, som ikke tilhøre en eller anden af disse Foreninger, anvendes ved privat eller offentligt Arbejde, saa ville de, som ere Medlemmer af Foreningerne, forlade Arbejdet, hvis en eller anden af de saakaldte „vandrende Delegater" kommer tilstede og forlanger det. Da gjøre disse Arbejdere Strike, og de nægte at optage Arbejdet paa dette Sted, før de, som ikke ere Medlemmer af Foreningerne ere fjernede. Dette er en Art Voldshandling, som jeg ikke kan bifalde, og jeg tror heller ikke, at Majoriteten af rettænkende Mennesker gjøre det. Paa dette Punkt tror jeg, at vore Venner i Fagforeningerne have begaaet en stor Fejl. Der anvendes ogsaa andre Methoder for at tvinge Folk til at indmelde sig i Foreningerne, men dette er efter min Opfattelse forkert. Jeg tror, at alle disse Organisatitoner ville trives bedre, og udrette mere, dersom de holde sig indenfor deres egne legitime Grændser, og aldrig forgribe sig paa Andres Rettigheder. Jeg veed, at dette er et meget kildent Spørgsmaal for mange af vore Venner, og de misbillige maaske den Maade, hvorpaa jeg omtaler det. Men da det netop er det Spørgsmaal, jeg denne Eftermiddag har valgt til mit Emne, anser jeg det for uundgaaeligt nødvendigt at udtale mig og gjøre det forstaaeligt, at de Sidste-Dages Hellige ikke misbillige Fagforeninger og Arbejderforbund, saa længe de kun bestræbe sig for at opnaa fælles Goder og holde disse Bestræbelser indenfor retmæssige Grændser; men naar de anvende Trusel og Vold for at faa Folk til at slutte sig til dem, eller naar de fratage en Mand hans Levebrød, fordi han ikke vil tilhøre dem, da sige vi, at det er et Overgreb; følgelig er det galt, og Tiden kommer, da de ville høste, hvad de selv have saaet.

Vi bør se paa alle Slags Interesser med venlige Øjne. Alle Mennesker, som efter Evne bestræbe sig for Menneskeslægtens Vel og for at frembringe store og gode Resultater, fortjene Anerkjendelse for deres Arbejde. Vi kunne ikke alle se og opfatte ens i religiøse Ting ligesaa lidt som i sociale og politiske; men vi kunne tilstaa Andre de samme Rettigtigheder, som vi selv gjøre Krav paa, og erkjende den samme Ærlighed hos dem, som vi selv ere i Besiddelse af. Og hænder det, at vort Syn paa Tingene er forskjelligt, da bør vi ikke blive vrede paa dem eller søge at underkue dem, og det bør være langt fra os at ville berøve dem nogen af deres Rettigheder; vi bør betragte dem som Mennesker, som vore Brødre og Søstre; thi ifølge den Lære, vi bekjende, er Gud Alles Fader, og han har sat os her paa Jorden i en viis Hensigt, med vort individuelle Velfærd for Øje og for at vi kunne indhøste Erfaringer, som vi ikke kunne modtage paa nogen anden Maade. Gud har sin Hensigt hermed, og da vi ere hans Børn, ere vi som Følge deraf Brødre og Søstre. Det er bleven sagt: „Faderforhold hos Gud skaber Søskende-

forhold hos Menneskene", og det er netop Søskendeforholdet her paa Jorden, som Verden nu i saa høj Grad trænger til.

Naar Dagen kommer, at man overalt vil møde en Broder og en Ven, da vil Kapitalen ingen Undertrykkelse udøve mod Arbejdet, heller ikke den ene Arbejder mod den anden; Splid og Krig vil da ikke kjendes; men alle Mennesker ville blive sammenknyttede ved et universalt Venskabsbaand; Gud vil blive vor fælles Fader og vi alle blive een stor menneskelig Familie. Alle Steder og Nationer ville forenes ved internationale Formaal, af hvilke vi allerede nyde nogle, og de øvrige ere nær forhaanden. Nation vil nærme sig Nation; Voldgiftsretter ville blive anvendte, og Fredsmæglere ville bilægge vore Tvistemaal, saaledes at Krig undgaas. Da kommer Tiden, hvor Krigsredskaber forvandles til Agerbrugsredskaber: „Sværdet forvandles til Hakker og Spyd til Segle, og den ene Nation vil ikke løfte Sværd imod den anden, og Ingen vil ydermere lære at føre Krig". Men denne Tid er maaske endnu langt borte, og derfor maa vi betragte Tingene, som de ere. Der er en uhyre Ophoben af Kapital i vor Tid, og dens Ret maa respekteres; men der er tillige mægtige Kombinationer af Arbejde, og disses Ret maa ogsaa respekteres og beskyttes; ingen af de To behøver dog derfor at forurette hinanden. Dersom Sandhedens og Rettens Aand fylder Menneskenes Hjerter, vil Vold og Trusel aldeles falde bort og den Aand, der raader til Voldgift og Mægling, faa Rum i Hjerterne; en betydelig Del af de fortvivlede Arbejder-Forhold, som nu forstyrre Verden, vil da faa en fredelig Afslutning.

Voldgift og Fredsmægling, som i den senere Tid har været Gjenstand for Drøftelse i Nationerne, er et stort og betydningsfuldt Spørgsmaal. Der er alt afholdt Fredskongresser, og flere ville følge efter, og jeg nærer det Haab, at Tiden er nær, da der vil tilvejebringes en stor international Overret; ikke det alene, men at ogsaa en international Kongres vil træde sammen med Repræsentanter fra alle Nationer — noget nær lig den amerikanske Kongres for Staterne. Denne anerkjender de respektive Staters Ret til at ordne deres indre Anliggender, men Delegerede fra hver af disse Stater komme sammen for at raadslaa om det hele Forbunds Bedste. Jeg haaber, at Dagen ikke er fjærn, da vi kunne faa en saadan international Kongres, der vil berede Vejen for Militærmagtens fuldstændige Afskaffelse baade til Lands og Vands og afskaffe de store og byrdefulde Skatter, der nu opkræves til Vedligeholdelse af Militærvæsenet. Dette er maaske kun idealt; men jeg tror, at det vil befindes at være praktisk, og at det vil blive anvendt, inden mange Aar ere forløbne. Den Aand, der dikterer Voldgift, behøves imidlertid ogsaa her i de Forenede Stater som andre Steder i Verden, men maaske navnlig i de europæiske Lande, saaledes at naar Kapital og Arbejde blive uenige, der da ikke strax erklæres Strejke, hvorved Mænd komme

ud af deres Arbejde og Maskinerier og Fabrikker standses, medens store Tab paaføres baade Arbejderen og Kapitalisten, men at Uoverensstemmelserne udjævnes ved Voldgift.

Der er eet Punkt, som jeg vil lægge dem af mine Tilhørere paa Hjerte, der slutte sig til de forskjellige Foreninger og Arbejder-Organisationer i det store Forbund, hvis Cirkulære jeg har læst i Dag. Og det er, at naar en Konflikt opstaar mellem en Arbejdsgiver — hvadenten det er Enkeltmand eller Kompagnier eller Samlag — og Arbejderne angaaende Løn eller Andet, da bør Repræsentanter for begge Parter søge at jævne Stridspunkterne. Nu er der hos mange af disse Organisationer en vis Tilbøjelighed til at lade sig repræsentere ved Personer, som ofte ere uvillige til Forhandling; de ere som oftest Repræsentanter for Foreninger, og Arbejdsgiverne leje jo ikke hele Organisationer til at udføre deres Arbejde, men enkelte Individer. Mange Gange ville de være villige til at laane Øre til deres Arbejdere, naar disse enten samlede eller ved en af deres Midte søge at faa en Forhandling i Gang, medens de derimod ikke finde sig beføjede til at forhandle med en Forening, som ikke i mindste Maade har noget at skaffe enten med deres Arbejde eller paa anden Maade. Saa kommer Striden, og Arbejdsløsheden indtræder. Arbejderen slentrer henad Gaderne, besøger Drikkehusene og udfører lovløse Handlinger mod dem, som ere villige til at arbejde, og derved paaføre de baade sig selv og deres Familie unødige Savn og Lidelser. Jeg veed, at dersom mine Venner i disse Foreninger vilde overtænke disse Punkter og se det fornuftige deri, vilde en stor Del Besvær kunne undgaas, det vil da sige, forsaavidt de overhovedet vare stemte for at opnaa Forlig, men jeg tror, at der findes herskesyge, ærgjerrige og beregnende Individer, hvis højeste Ønske det netop er at skabe og vedligeholde Uoverensstemmelserne; de finde deres Levebrød derved; de søge at fremkalde Strid, og de ønske som Følge deraf ikke at faa den bilagt. Af disse er der dog maaske ikke saa mange.

Arbejder-Organisationerne beskyldes for mange slemme Ting, som disse theoretisk fralægge sig. Naar vi saaledes bebrejde dem Voldshandlinger, saa paastaa de, at de aldeles ikke bifalde saadanne; men naar vi paa den anden Side gjøre opmærksom paa, hvordan de opholde og bifalde Strejker og brutale Handlinger mod „none-union" Mænd, som stille sig lidt tvivlende overfor de Strejkendes Optræden, saa faar man det Svar: Kan en Forening eller Organisation holdes ansvarlig for, hvad de enkelte Individer foretage sig? Sikkerlig ikke, medmindre Foreningerne eller Organisationerne bifalde disse Handlinger. I saa Tilfælde blive Organisationerne fuldt ansvarlige derfor. Vi, de Sidste-Dages Hellige eller Mormoner, ville være de første til at benægte, at et helt Kirkesamfund eller en anden Organisation kan holdes ansvarlig

for enkelte Individers Handlinger. Vi have som et Folk lidt nok, fordi man har anvendt denne Maalestok overfor os. Paa Grund af, at nogle Mennesker i denne Kirke have gjort det, som var Ondt, har hele Kirken maattet lide; men det er uretfærdigt. Nogle Mennesker ynde at fortælle, hvilken Religion en Person bekjender sig til, naar han har begaaet en eller anden slet Handling eller maaske kun et mindre Fejltrin; er den Paagældende Mormon, ville de aldrig forsømme at gjøre dette gjældende; hvis han derimod er Methodist, Presbyterianer eller Baptist, da nævne de det ikke. Hvorfor nævne de det, naar Overtræderen er en Mormon, som om Mormonkirken opmuntrede og bifaldt saadanne Overtrædelser? Vi protestere imod dette, og derfor kunne vi heller ikke gjøre Arbejderorganisationerne ansvarlige for de Voldshandlinger, som enkelte Individer i deres Foreninger begaa; men naar disse Organisationer aabenlyst bekjæmpe Friheden til at arbejde og benytte deres Midler og Indflydelse dertil, da hviler Ansvaret paa dem; dette bør de kunne forstaa. Vi som et Kirkesamfund gjøre ikke noget Samfund, nogen Kirke eller nogen Arbejderorganisation ansvarlig for de urigtige Handlinger, som enkelte af deres Medlemmer maatte begaa.

Der er mangfoldige Interesser, som knytte sig til Arbejderspørgsmaalet; men Tiden tillader mig ikke at omtale dem alle. Jeg kan kun berøre dem som et Hele, og jeg vil sige til hele Arbejderverdenen, at Mormonkirken, som den kaldes, er en Ven af Arbejde og af Bestræbelserne for at skaffe Arbejde til dem, der behøve det, saaledes at hvert Menneske kan faa Beskjæstigelse. Vi have et prægtigt System for at tage Vare paa vore Fattige; endnu er det ikke anvendt fuldtud; men vi kommer det nærmere, efterhaanden som vi raade over de fornødne Midler. Ingen Person bør savne Livets Fornødenheder, men dersom de ere arbejdsdygtige, bør man søge at skaffe dem Arbejde, saa at de kunne forsørge sig selv; Folk, som arbejde for deres eget Brød, besidde en Æresfølelse og en Værdighed, som de mangle, naar de modtage Almisser. Naar de med Hensyn til deres Ophold ere afhængige af Andre, miste de Respekten for sig selv. Jeg ønsker, at man vil forstaa, at vi ere stemte for Arbejde, for at skaffe det til dem, der mangle det, og for at lønne det paa en retfærdig og passende Maade overensstemmende med dets sande Værdi paa Arbejdsmarkedet. Derfor tro vi ikke, at en Mand, som er dygtig nok til at overtage Ledelsen af en stor Forretning eller et stort Foretagende, bør stilles i Klasse med en almindelig Dagarbejder; han bør have den Løn, som hans Erfaringer, Dygtighed og Intelligens berettige ham til. Og saaledes bliver det netop ogsaa i den anden Verden.

Brødre, Søstre og Venner! Guds Sønner og Døtre ville aldrig komme til at staa paa samme Sted, aldrig komme til at klæde sig ens eller til at spise den samme Føde. Dette er heller ikke Tilfældet med

Enochs Orden — den forenede Orden. Naar Tiden kommer, at denne Tingenes Tilstand, som er den eneste tilfredsstillende Løsning paa Arbejderspørgsmaalet, skal antages, da vil det blive efter Forvaltningsprincipet, som det kaldes, og ikke efter kommunistisk Mønster. Mormonismen dyrker Hjemmet som et idealt Princip og vurdere Hjemmets Renhed og Hellighed som en af de rigeste Kilder til Glæde og sand Nydelse.

I den Himmel, vi forvente, er der organiserede Familieforhold efter den patriarkalske Orden med Adam, den store Patriark-Fader som Hoved for den menneskelige Familie, hvad den jordiske Tilværelse angaar. Vi tro, at Mand og Hustru skulle leve sammen i Kjærlighed, Enighed og Harmoni, at Forældre og Børn bør leve forenede og virke sammen til et fælles stort Maal. Det samme tro vi vil existere i Evigheden, som ligger foran os, saaledes at Forældre og Børn, hvis de ere værdige til at leve sammen, ville bringes sammen i den herlige Opstandelse og leve sammen som Familie; men Familierne ville igjen sammenbindes i et stort Universal-Rige, hvor der vil herske Enighed og ingen Kiv og Splid. Gud vil der vorde Hovedet, Faderen for dem alle, og alle de Privilegier og Velsignelser, som kunne nydes, baade fysiske og aandelige, ville tilflyde dem som en levende Flod. Disse Ideer indprente vi, og vi nære altid det Ønske at leve sammen i Fred og Kjærlighed og i Dyd og Ærbarhed for Herren, Enhver beskyttende sine Medmenneskers og hele Verdens Rettigheder. Lidt efter lidt ville vi finde os selv i en saadan Tingenes Orden. Det kan maaske tage mange Aar, men Tiden er ikke langt borte, da de Sidste-Dages Hellige ville blive istand til at forene sig i den sande Forenede Orden i baade timelige og aandelige Ting som et forberedende Skridt til det store Millenium, naar Paradiset igjen skal aabnes og Eden igjen blomstre, og naar Manden ikke mere skal arbejde i sit Ansigts Sved; naar Tjørn og Tidsel og Ukrudt vil blive udryddet og erstattet af Myrtetræet og Alt andet, som bringer Liv, og der vil ingen Død findes. Takket være Herren, at den Dag allerede gryer. De første Straaler af Milleniets Sol bryde alt frem over Jorden; den vil opstaa i sin Herlighed, og de herlige Ting, om hvilke de gamle Profeter spaaede, ville opfyldes. Tiden vil komme, da al Kiv vil ophøre og al Krig standse, medens Fredskongen, Jesum Kristum, vil regjere som Kongernes Konge og Herrernes Herre og hans Indflydelse føles fra Pol til Pol og fra Strand til Strand.

Mine Brødre, Søstre og Venner! Lad os alle i Enighedens Baand og i Sandhedens og Retskaffenhedens Aand være villige til at lytte til hverandre og rette Fejltagelser og Misforstaaelser og mødes sammen i Voldgift, saaledes at vi kunne fremme Enighed og Broderkjærlighed, der ere Frugterne af den Aand, som kommer fra vor Gjenløser.

Dersom vi gjøre dette, saa ville vi finde Glæde ved vort Arbejde og

Held og Lykke krone vore Bestræbelser; Herren vil da staa os bi i vort store Arbejde, og Tiden vil komme, da vi overalt ville møde en Broder og en Ven. Jeg beder Gud at velsigne denne Forsamling og vore Venner, der tilhøre disse Foreninger og Forbund, som bestræbe sig for at forbedre Menneskeslægtens Stilling og navnlig blandt Masser, som arbejde tungt; thi de ere beskjæftigede med et stort og godt Arbejde. Deres Hensigter ere gode, og de sætte stor Pris paa ærlige og oprigtige Mennesker, som bevidne det i deres Handlinger, og vi ønske dem Guds Velsignelse. Gid Tiden snart maa rykke os nærmere, da alt Arbejde vil blive retfærdigt belønnet, da alle Menneskers Rettigheder ville blive respekterede, og da national og universal Fred skal oprettes, saa at Guds Villie maa ske paa Jorden, som den sker hos ham i Himmelen for Jesu Kristi Skyld. Amen.

Ruin for Nationerne.

Bygning af Krigsskibe ruinerer Nationerne, siger David Starr Jordan, Præsident for Stanfords Universitet. Han er nylig kommen hjem fra en Foredragstournee i Europa. Om Krig eller Fred udtaler den højt ansete Autoritet følgende: „Der bliver ingen Krig. De Lande, som bygge Krigsskibe, ruinere sig selv, Forretningerne ere gode i mange Lande, Tyskland indbefattet; men Fremtidsudsigterne med Hensyn til Velstand ere ikke gode i Europa. Det er Landbefolkningen, som maa bære de store Byrder, ikke Forretningsmændene, og den vaander sig derved, hvilket ikke er et godt Tegn. Det er altid den Klasse af Nationens Børn, som maa bære Byrden af Militærgalskab og forøgede Rustninger.

Udsigterne til en Krig mellem Tyskland og England ere ikke større end til en Krig mellem de Forenede Stater og Planeten Mars. At bygge Krigsskibe er kun en vanvittig Ødselhed med Penge, der kunne gjøre langt større Nytte i Fredens Tjeneste. Krigsgalskaben i de civiliserede Nationer raser kun i Enkeltes forskruede Hjerner, og den saa meget omtalte og frygtede Krig mellem de to europæiske Stormagter vil derfor sandsynligvis indskrænke sig til en Kamp paa Papiret."

Det er at haabe, at den store Tænkers og Optimists Opfattelse maa holde Stik; thi Verden har i Dag mere Brug for Fred end for Krig.

Jeg vil dø i den Tro, at de Alle er go',
At den Kulde, de gav, smelter hen paa min Grav,
At min Sang staar i Vaar bag den Barm, som var haard,
Og gjør klar, hvem jeg var.

Tirsdag den 15. November 1910.

Hvad moderne Kristendom har gjort i Utah.

—

Da vor Samtid nærer Frygt for, at „Mormonismen“ skal smitte de rene(?) Sæder, forpeste den moralske Atmosfære og derved ødelægge det sociale Liv, kan det mulig interessere vore Venner at drage en Sammenligning mellem før og nu og derved komme paa det Rene med, hvem der har mest Grund til at frygte for ødelæggende Smitte.

De Sidste-Dages Hellige kom til Utah i Sommeren 1847; i flere Aar levede de alene for sig selv, indtil Jernbanerne naaede deres Land. Derved fik Udenforstaaende lettere Adgang til det nye Territorium, og Eventyrere af alle Slags fandt ogsaa Vej dertil. Der kom samtidig andre religiøse Samfunds Prædikanter og Lærere, og for at gjøre „Civilisationen“ fuldstændig maatte Drikkehuse, Spillebuler og andre med disse beslægtede Onder ogsaa indføres — ikke af Mormoner, men af dem, som kaldtes Kristne, og som tilhørte et eller andet af de Samfund, hvis Repræsentanter vare komne for at opslaa deres Paulun blandt Mormonfolket. For en Del Aar tilbage skrev James W. Barclay, Medlem af det britiske Parlament, i „Nineteenth Century“, et i London udkommende Tidsskrift, om Forholdene i Utah, saaledes som han havde opfattet dem paa nært Hold. Han meddelte først en officiel Statistik over Kriminel- og Fængselsforholdene og fortsatte derefter: „Disse Tal vise, at Mormonerne selv ere ædruelige og lovlydige Mennesker og aldeles ikke delagtige i grovere Forbrydelser til Trods for de Beskyldninger, der rettes mod dem af uvidende og ondsindede Fjender. Af Bestyrerne af de 200 Udskjænkningssteder for berusende Drikke med Keglebane og Billard holder ikke engang et Dusin med Mormonerne, og efter Alt, hvad jeg har kunnet se, kommer følgende skarpe og syndige Artikel i et Mormonblad Sandheden temmelig nær:

Af de 20 Countier (Amter) i dette Territorium, af hvilke de fleste ere vel befolkede, er der 13, hvori der ikke findes en Saloon, Bryggeri, Spillebule eller usædeligt Hus, og disse Countier ere udelukkende befolkede af Mormoner. Hele Territoriet var tidligere fuldstændigt fri for disse Civilisationens Følgesvende, indtil det pretentiøse og pralende Element indfandt sig her for at reformere og frelse Mormonerne.“

„Deseret News“ skriver fornylig angaaende dette Emne: Saadanne Vidnesbyrd ere mange Gange mere værd end dem, der fremføres af Taskenspillere, som betales for at forvanske Tal og Fakta og for at give Usandheder Udseende af at være Sandheder.

Utahs moralske Stilling i tidligere Dage kan let bedømmes ved den

nuværende Stilling i de Byer og paa de Steder, hvor Mormonerne ere i Flertal. For kun omtrent 2 Aar siden blev det os fortalt, at der i en stor Dal i Idaho med omtrent 20 Settlementer kun fandtes een Salon. Alle Forsøg paa at aabne Drikkehuse i de øvrige Byer vare strandede af Mangel paa Søgning.

At Spiritus solgtes i Utahs tidligere Dage er vel Sandhed; men i de samme Dage var Drukkenskab en Brøde, for hvilken Loven dikterede en Bøde af 10 Dollars (37 Kroner). Andre Overtrædere bleve behandlede i samme Forhold; saaledes bleve Horkarle dømte til 20 Aars Fængsel og 1000 Dollars i Bøde, og dersom kun een af Parterne var gift, vare begge skyldige i den samme Brøde, og hver af dem dømtes til denne Straf. 10 Aars Fængsel eller 1000 Dollars i Bøde eller begge Dele var Straffen for usædeligt Samliv mellem ugifte Folk, og den, der lokkede en Kvinde til et berygtet Hus, blev dømt til 15 Aars Fængsel."

Dette var i de gode, gamle Dage, da Mormonerne selv raadede over Stat og Kommune. Mange af de stortalende Sædelighedsapostle, som nu jamre saa højlydt over Utahfolkets Usædelighed, vilde i de Dage have følt sig utilpas ved at bo blandt et saadant Folk. Nu er sikkerlig Forandringen kommen; nu finder man et Utal af Kirker og Bedehuse, hvori lønnede Præster af forskjellige Trosbekendelser raabe: her er Kristum, eller: der er Kristum; men samtidig ere Drikkehuse, Spillebuler og andre Lastens Huler blevne aabnede i større Antal; Ikke-Mormoner ere komne i Besiddelse af Regeringstøjlerne, og de tillade Lovløshed og Overgreb paa alle Omraader, saa at Røveri og Mord ofte udføres ved højlys Dag, medens Politiet lukker Øjnene for Usselheden. Og hvis de loyale Borgere ikke ved Valgurnen dette Efteraar kunne indsætte gode og hæderlige Borgere i de Embeder, som nu indehaves af Charlataner, saa er Fremtiden mørk for den smukkeste af Vestens Byer, Salt Lake City. Hvem er Skyld i dette? Det er ikke Mormonerne. Det er nemlig, hvad den moderne falske Kristendom har gjort for Utah.

Missionsnyheder.

Ankomst. Onsdag den 9. November ankom følgende Ældster fra Zion for at virke i den skandinaviske Mission: Christen M. Jensen fra Mantua, Peter Hansen fra Redmond, Walter E. Fridal fra Elwood, Herman Christensen fra Levan, Jacob Jensen fra Brigham City og Norman K. Amundsen fra Salt Lake City, Utah.

Beskikkelser. Ældsterne Henry A. Bjørkman, Lars Jensen jun. og

Aaron P. Christiansen, som midlertidig have virket i Kjøbenhavns Konference, ere nu beskikkede til at fortsætte deres Virksomhed i samme Konference, medens Jacob W. Olsen og Charles C. Sørensen ere beskikkede til Trondhjem, og Paul Strømnes og Victor D. Nelson ere beskikkede til Kristiania Konference. Disse Brødre ankom den 26. Oktober, men paa Grund af Præs. Jensons Fraværelse blev deres Beskikkelser udsat.

Walter E. Fridal og Christen M. Jensen ere beskikkede til at virke i Bergen, Herman Christensen og Norman K. Amundsen i Kristiania, Peter Hansen i Aarhus og Jacob Jensen i Aalborg Konference. Erastus Johnsen er beskikket til at præsidere over Bergens Konference.

Afløsning. Ældsterne Hans C. Hansen og John E. Larsen fra Kjøbenhavn, James Chr. Peters fra Aalborg samt Torkel E. Torkelsen og Franklin J. D. Jensen fra Bergens Konference.

Disse Brødre have udført et godt og trofast Arbejde og ere nu hæderligt løste for at vende tilbage til deres Kjære i Vestens Dale. De afsejle med Dampskibet „Laurentic" fra Liverpool den 17. November.

Forflyttelse. Ældste O. J. Sitterud, som i de sidste 19 Maaneder har præsideret over Bergens Konference, er bleven hæderligt løst derfra, for at han den sidste Del af sin Missionstid kan virke i sin Hjemstavn, Odalen i Norge, hvor der i den senere Tid er vakt en levende Interesse for Evangeliet; vi ønske, at de store Forhaabninger, han knytter til sit Barndomshjem, ikke maa skuffes, og dette Ønske deles af Ældsterne, de Hellige og deres Venner i Bergen.

Besøg. Ældste Peter Sundwall, som nylig er bleven løst fra at præsidere over den svenske Konference, aflagde os i sidste Uge sammen med sin Datter Mary et overmaade behageligt Besøg; hun har det sidste Aar opholdt sig i Stockholm sammen med Faderen. Det er den tredie Mission, Broder Sundwall har udført i Skandinavien. I 1894—96 præsiderede han over den skandinaviske Mission; Sverige tilhørte da denne Mission; og denne Gang har han i 2½ Aar udfyldt sin Plads som Præsident over den svenske Mission paa den mest tilfredsstillende Maade. Derfor vender han nu sine Fjed mod Hjemmet med Glæde og Taknemlighed for Herrens Velsignelser mod ham under hans Ophold i sit Fødeland.

Lige hjemkommen. Præs. Andrew Jenson kom hjem sidste Torsdag Aften efter en 6 Ugers Rundrejse i Missionen, hvor han har afholdt de regulære Efteraarskonferencer. Han har haft en nydelsesrig Tid i Selskab med Missionærerne, de Hellige og mange Venner, og han siger, at Stillingen gjennemgaaende er udmærket. Han har været utrættelig i sine Bestræbelser for at benytte hver Time og hver Lejlighed til at

bringe Mormonismen frem for Offentligheden, og hans og hans Medarbejderes Bestræbelser ere blevne kronede med Held, saa at Møderne allevegne have været fyldte til Trængsel; foruden de almindelige religiøse Møder har han holdt Foredrag, ledsagede af Illustrationer, der overalt samlede godt Hus og mødtes med Velvillie.

Den bitre Fejde, som i den senere Tid er ført mod os i Norge, har virket som en effektfuld Reklame og derved aldeles forfejlet Hensigten. Den har snarere vakt frisindede Menneskers Interesse, saa at Mange, som ellers aldrig havde tænkt paa at undersøge vor Lære, netop nu have benyttet Lejligheden til at søge at udfinde, hvad der ligger bag det Altsammen.

Sammen med Broder Jenson ankom ogsaa Præs. P. C. Rasmussen fra Kristiania, som vil anvende nogle Dage til at besøge sine Slægtninge i Jylland. Han melder godt Nyt fra sin Arbejdsmark og siger, at Herren har rigeligt velsignet Ældsternes Arbejde og de Helliges Flid, saaledes at endog Helbredelsens Gave har været tildelt dem. I mange Tilfælde er der forekommet helt mirakuløse Helbredelser og det endog i adskillige Tilfælde af Individer, som ikke tilhørte Kirken, men til hvem Frelseren i forrige Dage sagde: „Har du Tro, saa skal det ske". Br. Rasmussen siger, at han kan finde Anvendelse for dobbelt saa mange Missionærer, som han nu har i Kristiania Konference.

Sangkor-Fest. Kjøbenhavns Sangkor havde ved sin Dirigent Ældste A. Funk og Præs. Anthon J. P. Sørensen arrangeret en behagelig Aftenunderholdning for sine Medlemmer Torsdag Aften den 10. ds. Den mindre Sal var smykket med Flag, og ved Borde serveredes der Forfriskninger af en af Korets egne Medlemmer valgt Komitee, der bestod af Søstrene Anna Schafer, Mathilde Zabell og Bertha Andersen. En rigtig behagelig Aften tilbragtes med et passende og interessant Program. Kl. 11.[14] modtog Ældste O. J. Andersen Præsident Andrew Jenson og P. C. Rasmussen fra Norge ved Nordbanestationen; efter forudgaaende Aftale holdt Koret sig samlet, og medens Lysene dæmpedes i Salen, ledte Broder Andersen de Ankomne derind, hvor de intetanende Brødre overraskedes med en Sang og Velkomsthilsner. I en Timestid underholdtes „Værtsfolk og Gjæster" med Taler og Sang, og lidt efter Midnat skiltes Alle glade og veltilfredse med den behagelige Aften.

Søndagsskolernes Program for December 1910.

(For 1., 2. og 3. Klasses Lektier se Side 346 af „Stjernen"s 58. Aarg.)

---

4. Klasse.

34. Lektie: Grundlæggelsen af et Kongedømme — de tidligere Konger — Omer og Akish Dage. Ether 6. 7. 8. og 9. Kap.

35. Lektie: De senere Konger — Jarediternes Opkomst og Forøgelse — Stor Ugudelighed. Ether 10. Kap.

36. Lektie: Den endelige Udryddelse af Jarediternes Folk — Ether. Ether 13. 14. og 15. Kap.

Efteraarskonferencen i Kristiania

tog sin Begyndelse den 15. Oktober Kl. $8^{1}/_{2}$ Aften i Missionens store Sal i Osterhaugsgaden 27. Af Præstedømmet vare tilstede: Missionspræsident Andrew Jenson fra Kjøbenhavn, Konferencepræsident Peter C. Rasmussen og 28 af de i Konferencen virkende Ældster. Mødet aabnedes med Salmen: „Fader vor i Himlen". Bøn af Ældste Niels Larsen og Salmen: „O Fader, lad mit Hjerte faa".

Præsident Rasmussen bød de Forsamlede hjerteligt Velkommen; han følte, at vi havde en herlig Fest i Vente af Aandens gode Ting i denne Konference. Forstanderne over de forskjellige Grene aflagde dernæst Rapport over Tilstanden. Præs. Rasmussen gav en detailleret Beretning angaaende Stillingen og det Arbejde, der var udført i Kristiania Gren.

Præsident Andrew Jenson udtalte sin særdeles Tilfredshed med de aflagte Rapporter og udtalte, at Mormonismen var en Velsignelse saavel for enkelte Individer som for hele Samfund, og hvis Norges Indbyggere vilde efterleve den og anvende den i deres daglige Liv, vilde de være istand til at uddrive al Drukkenskab og andre Onder fra deres Midte; Mormonismen lærer nemlig, at man ikke alene skal vorde „Ordets Hørere, men ogsaa dets Gjørere". Mødet sluttede med Salmen: „Jeg veed, paa hvem jeg bygger". Taksigelse af Ældste John Halvorsen.

Søndag Formiddag afholdtes Søndagsskolernes Konference, der aabnedes med Sangen: „Atter vi samles i Skolen i Dag". Bøn af Ældste C. P. Lind, hvorefter Sangen: „Da du styrket fra dit Leje".

Forstanderne over de respektive Skoler aflagde en meget tilfredsstillende Rapport over det udførte Arbejde. Det var glædeligt at erfare, at et stort Antal af Børnene i Skolerne kom fra Forældre, som ikke tilhørte vor Kirke; saaledes var der et Par Grene, hvor 30 Procent af Eleverne tilhørte udenforstaaende Forældre. Kristiania Skole udførte derefter et udmærket Program, der røbede stor Flid og Dygtighed. Søster Thea Hansen gav en klar Oversigt over den theologiske Klasses Arbejde i de sidste sex Maaneder, og Søster Lagertha Larsen fremsagde C. C. A. Christensens smukke Digt: „Det første Bryllup".

Mødet endte med Sangen: „Jeg tjener Gud, mens jeg er ung". Taksigelse af Præs. P. C. Rasmussen.

Eftermiddag Kl. 2. fortsattes Konferencen med Salmen: „Atter kraftigt saltes Jorden". Bøn af Ældste L. P. Skausen. Præs. Rasmussen

udtalte sin Glæde og store Tilfredshed med, hvad der allerede var bleven udført i Møderne, og foreholdt de Hellige Vigtigheden af at leve deres Liv og Levnet efter Evangeliets Forskrifter. Selv havde han nydt stor Fryd og Glæde ved det Arbejde, han, omend kun som et ringe Redskab, havde udført i Herrens Vingaard. Femten af de Ældster, som ikke før havde talet, fik nu Lejlighed dertil en kort Tid, hvorefter Præs. Rasmussen oplæste en samlet Rapport over det Arbejde, der var udført i de forløbne 6 Maaneder som følger: 143,422 Skrifter og 1,306 Bøger omdelte; 50,134 Fremmedes Huse besøgte; 3,756 evangeliske Samtaler; 787 Møder afholdte; 56 nye Medlemmer tillagte ved Daab, 10 ordinerede til Præstedømmet.

Kirkens Generalautoriteter foresloges derpaa til Opholdelse i de Helliges Tro og Bønner, saaledes som de nævnedes ved den sidst afholdte Halvaarskonference i Salt Lake City, Utah, og Missions- og Konference-Autoriteterne som følger: Rudger Clawson som Præsident over den europæiske Mission, Andrew Jenson som Præsident over den skandinaviske Mission med Oluf J. Andersen som Translatør og Redaktionssekretær for Skandinaviens Stjerne, og Joseph K. Nicholes som Missionssekretær.

Peter C. Rasmussen som Præsident over Kristiania Konference og Forstander over Kristiania Gren med John Halvorsen som Konferencens Sekretær samt Ældsterne Leroy P. Skausen, John Halvorsen, N. Ira Nielsen, Geo. Albert Pedersen, Lewis A. Thomas, Christian Mortensen, Joseph E. Sørensen, A. Woodford Sørensen og John R. Nielsen som Medarbejdere i Grenen.

Kristiansands Gren: Archibald Christensen og Jos. V. Larsen.

Arendals Gren: Jos. C. Johnson og Ole C. Olsen.

Larvik Gren: Reed J. Knudsen og Carl E. Wilberg.

Tønsberg Gren: Carl P. Lind og Helmer P. Andersen.

Drammens Gren: Nils Larsen og Hyrum S. Andersen.

Frederikshalds Gren: Le Ross Christensen og Axel L. Fikstad jun.

Frederiksstads Gren: Lorenzo Svendsen og Hyrum Domgaard.

Førstnævnte af ovenstaaende Ældster er Forstander for Grenen; den følgende er Medarbejder.

Aften Kl. 7. Den store Sal var fyldt til Trængsel baade paa Gulvet og i Gallerierne; Mange maatte staa den hele Tid, Andre kunde ikke komme ind.

Mødet aabnedes med Salmen: „Lad Zion i sin Pragt opgaa". Bøn af Ældste Nils Larsen, hvorefter Salmen: „Fra Lysenes Egn er Moroni nu kommen".

Præs. Rasmussen bød den store Forsamling Velkommen og oplæste et Telegram fra Ældste Oluf J. Andersen, Kjøbenhavn, med Hilsen til de Hellige og Missionærer, som vare samlede til Konference i hans Fødeby. Ældste L. P. Skausen var den første Taler. Han havde nu

virket i Missionens Tjeneste to Aar og havde saaledes haft Lejlighed til at lære saavel Sproget som Landets Sæder og Skikke at kjende; dette havde ingenlunde været let for ham, men han havde nydt megen Glæde i sit Arbejde, og han takkede Gud for den Lejlighed, han havde haft til at yde sin Skjærv til den store og herlige Sag.

Præs. Andrew Jenson var Aftenens Hovedtaler. Han sagde, at han nu havde besøgt Norge 8 Gange i 19 Maaneder, og han havde lært at elske det norske Folk. Ordningen af Mormonspørgsmaalet i Justitsdepartementet var et højttalende Bevis paa det hele Folks Retfærdighedsfølelse og tiltvang sig den største Anerkjendelse. Taleren sagde, at den bitre Opposition mod os alene hidrører fra, at vi som et Folk tro paa fortsat Aabenbaring fra Gud, og at vi paastaa, at Herren i vor Tid har talet til Mænd her paa Jorden. Han fremsatte mange Citater og Beviser paa Nødvendigheden af Evangeliets Gjengivelse, og han udtalte, at Gjengivelsen havde fundet Sted i vor Tid. I 1¾ Time forstod han at fængsle sine Tilhørere ved sit klare og fyndige Foredrag, og ikke et Øjeblik tabte den store Forsamling Interessen, uagtet Mødet varede i 2½ Time. Til Slutning Salmen: „Blæs sagte, I Storme". Taksigelse af Ældste Jos. C. Christensen.

Mandag afholdtes to Præstedømsmøder, hvor, som sædvanlig, hver enkelt Ældste aflagde Rapport over sin Virksomhed i det forsvundne Halvaar. Mange gode Raad og Lærdomme bleve givne af Præs. Jenson og Rasmussen, og der tilbragtes ved Møderne en behagelig og velsignelsesrig Tid, som længe vil mindes, hvorved Ældsterne samlede nye Kræfter til at fortsætte Arbejdet i den tilstundende Vinter.

Aften Kl. 8½ afholdt de Kvindelige Hjælpeforeninger Konference, der aabnedes med Salmen: „Hav Tak for Profeten, du sendte". Bøn af Ældste H. Domgaard.

Præs. Rasmussen meddelte, at den hellige Nadvere nu vilde blive uddelt; han fremkom derfor med nogle belærende Bemærkninger angaaende dens Betydning for de Forsamlede og udtalte Ønsket om, at alle vi, som have sluttet en Pagt med Herren, maatte ære hans Navn i Liv og Vandel, saa at vi kunne være værdige til at nyde dette Erindringsmaaltid.

Syv Kvindelige Hjælpeforeninger rapporterede derpaa deres Virksomhed, af hvilken bl. a. den glædelige Kjendsgerning fremgik, at mange Kvinder, som endnu ikke tilhørte Kirken, havde sluttet sig til Foreningerne af sand Interesse for Sagen. Der var i de sidste 6 Maaneder indsamlet flere Hundrede Kroner; Fattige vare blevne hjulpne og Syge og Gamle besøgte; Herren vil sikkerlig velsigne alle disse ædle Kvinders uegennyttige og selvopofrende Arbejde.

Det er værd at bemærke, at Kristiania Kvindelige Hjælpeforening bespiste de 31 Missionærer, medens Konferencen varede, med to varme

Maaltider daglig. Dette store og fortjenstfulde Arbejde udførtes under personlig Ledelse af Foreningens Bestyrelse, Søstrene Josephine Jensen, Hanna Mørk og Lovise Torgersen; det androg omtrent 400 Maaltider til et Beløb af mindst 300 Kroner. Alle Missionærerne sammen med Præsidenterne Jenson og Rasmussen aflægge gjennem „Stjernen" deres hjertelige Tak for den store Venlighed, som Søstrene i Forening med de Hellige og Venner udviste mod dem, og som i saa høj Grad gjorde Konferencen til en sand Fest og til et eneste stort Kjærlighedsmaaltid.

Tirsdag Aften holdt Præs. Jenson et historisk Foredrag, ledsaget af Lysbilleder. Huset var pakkende fuldt af opmærksomme Tilhørere.

Den rige og vellykkede Konference sluttede Onsdag Aften med en Afskedsfest, som Kristiania Menighed havde beredt for de bortdragende Missionærer og mange Gjæster. John Halvorsen,
Konference-Sekretær.

Fanget i sine egne Garn.

Ældste D. M. Powelson skriver i „Millennial Star": „Disse, som oprøre den hele Verden, ere og komne hid". Ved vore Gademøder her i Dublin ere vi blevne angrebne af en Agitator, som har pralet med, at han vilde vedblive at afsløre „Mormonismen", indtil alle Mormonerne vare udjagede af Byen. I de sidste Maaneder har han vedblevet at nedsætte og belyve os og æreskjænde baade Levende og Døde. Men som oftest kommer der Godt ud af det Onde. Da vi den 18. September holdt Møde, kom han tilstede og opfordrede os til at tale om „Guddommelig Myndighed", saaledes som Mormonerne prædike den. Vi bekjendtgjorde derfor paa Stedet, at vi vilde tale over dette Emne den følgende Søndag Aften, og en stor Mængde Tilhørere gave da Møde for at høre vor Opfattelse af dette meget vigtige Spørgsmaal. Ældste A. H. Powell holdt Aabningstalen og dvælede ved Myndighed, saaledes som Bibelen lærer derom; han beviste derfra, at et almindeligt Frafald fra den oprindelige Kristendom havde fundet Sted, hvorfor en Gjenopprettelse nødvendigvis maatte komme. Denne Tale vakte Tilhørernes Bifald, og de raabte „Hør, hør!" Jeg fortsatte og sluttede med at tale om Gjengivelsen af Præstedømmet til Profeten Joseph Smith og Kirkens Oprettelse i denne Tidernes Fyldes Husholdning, da Alt i Himmelen og paa Jorden skal forenes til Et. Vi bar under Stilhed og Opmærksomhed vort Vidnesbyrd om Sandheden af dette Værk; men da Urostifteren derefter forsøgte at tale, blev han spottet og udpebet. Forsamlingen nægtede at høre ham, og Politiet maatte komme ham til Hjælp og frelse ham ud af de Garn, han ondskabsfuldt havde sat for Mormonerne. Vi havde den Aften Folket paa vor Side; vi uddelte 450

Traktater — alle dem, vi havde med — og vi havde haft Lejlighed til at tale til den største Forsamling i Dublin, som nogensinde er kommen tilstede for at høre, hvad Mormonismen er. De Hellige i Grenen stode os trolig bi, og vi glædede os alle storlig over Sandhedens Triumf ved denne Lejlighed."

Dødsfald.

Broder James Andersen hensov stille og rolig i sit Hjem i Salt Lake City den 20. August 1910. Han blev født i Kjøbenhavn den 7. Juli 1837, annammede Evangeliet og emigrerede til Utah i 1865. Han vandrede den hele Vej over Sletterne tilfods og har den udslagne Dag været en flittig Herrens Tjener. At han var højt elsket og agtet, viste sig ved Begravelsen, hvor en stor Skare mødte frem for at vise ham den sidste Ære.

Broder Peter Johnson døde efter en Uges Sygeleje i Salt Lake City, Utah, den 16. September 1910. Han blev født i Kjøbenhavn den 23. Maj 1861 og emigrerede med sine Forældre til Utah, da han var 14 Aar gammel. Han tilbragte flere Aar i Newton, hvorefter han flyttede til Salt Lake City. Broder Johnson var Deputy Sheriff og var respekteret og elsket baade som Menneske og Embedsmand. Et meget talrigt Følge fulgte ham til det sidste Hvilested.

Missionærernes Rapport for Oktober 1910.

Konferencepræsident	Konference	Antal Missionærer	Skrifter omsatte	Bøger omsatte	Fremmedes Hjem besøgte	Evangeliske Samtaler	Møder afholdte	Døbte	Ordinerede	Børn velsignede
Richard C. Miller	Aalborg	18	6354	178	2551	569	102	1		1
Niels J. Larsen	Aarhus	21	7694	266	2876	565	102	10		2
Anton J.T.Sørensen	Kjøbenhavn	20	14663	725	7155	609	88	7		1
Ole J. Sitterud	Bergen	15	8748	161	4414	163	91	6	2	
Peter C. Rasmussen	Kristiania	22	12501	94	1927	319	153	3		
James A. Stevensen	Trondhjem	12	9658	267	2713	399	58	6		
Totalsum for Missionen		108	59618	1691	21636	2624	594	33	2	4

Indhold:

Udgivet og forlagt af Andrew Jenson, Korsgade 11, Kjøbenhavn N.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen).